

(Επανάληψη στη γραμματική του 1ου τεύχους)

Η ΠΡΟΤΑΣΗ

Πρόταση είναι μια οργανωμένη ακολουθία λέξεων που _____ (μια ιδέα, μια κατάσταση ή ένα γεγονός). Ξεκινάει με _____ και τελειώνει σε τελεία (.), _____ (;), _____ (!) ή _____ (...)

Μέσα στην πρόταση, κάθε λέξη έχει έναν συγκεκριμένο ρόλο.

🌸 Η λέξη που απαντά στην ερώτηση «ποιος; ποια; ποιο; ποιοι; ποιες; ποια;» και είναι σε πτώση _____ είναι το _____ του ρήματος της πρότασης.

🌸 Η λέξη που απαντά στην ερώτηση «τι; ποιον; ποια; ποιο; ποιους; ποιες; ποια;» και είναι σε πτώση _____ είναι το _____ του ρήματος της πρότασης.

😊 Η λέξη που δίνει μια ιδιότητα στο υποκείμενο του ρήματος είναι το _____. Το κατηγορούμενο βρίσκεται στην ίδια πτώση με το υποκείμενο του ρήματος, δηλαδή στην _____. Έτσι το ξεχωρίζουμε εύκολα από το αντικείμενο που είναι σε πτώση _____.

❄️ Το κατηγορούμενο μπορεί να είναι: ουσιαστικό, επίθετο, μετοχή. Τα ρήματα που συνδέουν το υποκείμενο με το κατηγορούμενο λέγονται συνδετικά. Τέτοια ρήματα είναι: γίνομαι, φαίνομαι, είμαι, μοιάζω, διορίζομαι κτλ.

ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

🌸 Η πρόταση, που αποτελείται από: α) μόνο ένα _____ ή β) ένα _____ και το _____ του ή ένα _____, το _____ του και το _____ του ή ένα _____, το _____ του και το _____ λέγεται απλή πρόταση.

🌸 Η πρόταση που έχει ένα ρήμα και περισσότερα από ένα _____, _____ ή _____ λέγεται σύνθετη πρόταση.

Τα περισσότερα _____, _____ ή _____ σε μια σύνθετη πρόταση χωρίζονται μεταξύ τους με κόμμα ή συνδέονται με τον σύνδεσμο «και».

😊 Η πρόταση που εκτός από τους κύριους όρους έχει και προσδιορισμούς (χρόνου, τόπου, επεξηγήσεις ...) λέγεται επαυξημένη πρόταση.

❄️ Η πρόταση στην οποία λείπει το _____, το _____ ή το _____, επειδή εννοούνται εύκολα, λέγεται ελλειπτική.

ΤΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

_____ ουσιαστικά λέμε τα ουσιαστικά που στον πληθυντικό έχουν μια παραπάνω συλλαβή, ενώ _____ αυτά που έχουν στον ενικό και στον πληθυντικό τον ίδιο αριθμό συλλαβών. Τα ουδέτερα ανισοσύλλαβα ουσιαστικά έχουν μια συλλαβή παραπάνω και στη _____ .

- Παράδειγμα κλίσης ουδέτερου ανισοσύλλαβου ουσιαστικού:

το σήμα				
ενικός αριθμός			πληθυντικός αριθμός	
ονομαστική				
γενική				
αιτιατική				
κλητική				

ΤΑ ΕΠΙΘΕΤΑ

Τα επίθετα περιγράφουν ένα _____ των ουσιαστικών που συνοδεύουν. Έχουν τρία _____, κλίνονται όπως τα _____ και είναι πάντα στο ίδιο _____, στον ίδιο _____ και στην ίδια _____ με τα ουσιαστικά που συνοδεύουν.

Παράδειγμα κλίσης επιθέτου- ουσιαστικού:

ο πέτρινος τοίχος				
ενικός αριθμός			πληθυντικός αριθμός	
ονομαστική	ο	πέτρινος τοίχος		

η πέτρινη σκάλα				
ενικός αριθμός			πληθυντικός αριθμός	
ονομαστική	η	πέτρινη σκάλα		

το πέτρινο σπίτι				
ενικός αριθμός			πληθυντικός αριθμός	
ονομαστική	το	πέτρινο σπίτι		

ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ ΣΤΑ ΕΠΙΘΕΤΑ

Τα επίθετα που λήγουν σε **-ινος, -ινη, -ινο και -ινός, -ινή, -ινό** γράφονται με **-ι-**, εκτός από τα επίθετα **φωτεινός, σκοτεινός, ορεινός, υγιεινός, φτηνός, ανεύθυνος, υπεύθυνος, ταπεινός, επικίνδυνος.**

ΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΤΟΥ ΡΗΜΑΤΟΣ - ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ (τώρα)	ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ (_____)	ΑΟΡΙΣΤΟΣ (_____)	ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΗΤΙΚΟΣ ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ (_____)
δένω	έδενα	έδεσα	θα δένω
ΣΤΙΓΜΙΑΙΟΣ ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ (_____)	ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ (_____)	ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ (_____)	ΣΥΝΤΕΛΕΣΜΕΝΟΣ ΜΕΛΛΟΝΑΣ (_____)
θα δέσω	έχω δέσει	είχα δέσει	θα έχω δέσει

ΟΙ ΕΓΚΛΙΣΕΙΣ

✳ Όταν θέλουμε να δείξουμε ότι κάτι είναι _____ ή _____, τότε χρησιμοποιούμε την **οριστική**.

⚙ Όταν θέλουμε να δείξουμε κάτι που _____ ή περιμένουμε να γίνει, τότε χρησιμοποιούμε την **υποτακτική**.

☺ Όταν θέλουμε να _____, να _____ ή να _____ κάποιον να κάνει κάτι, τότε χρησιμοποιούμε την **προστακτική**.

	ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ (τώρα)		
	ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ
εγώ	δένω		